

Σωκράτης Κοσμίδης
Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου

Παρέμβαση

στο Συνέδριο της Εταιρίας Δικαστικών Μελετών
για το «σωφρονιστικό σύστημα»

Καστελόριζο, 1 Ιουνίου 2002

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του νόμου, στις υπάρχουσες ελληνικές φυλακές, μπορούν να κρατούνται 4.825 άτομα. Σήμερα, στις φυλακές αυτές κρατούνται 8.400 άτομα. Θα μπορούσε κανείς να σημειώσει, προσφυώς, ότι οι μισοί περίπου κρατούμενοι φιλοξενούνται σε «ράντζα». Είναι προφανές ότι με αυτές τις συνθήκες δύσκολα μπορεί να ασκηθεί σωφρονιστική πολιτική.

Για την αντιμετώπιση αυτού του καυτού προβλήματος, η κυβέρνηση έχει ήδη θέσει σ' εφαρμογή ένα φιλόδοξο πρόγραμμα ανέγερσης 17 νέων καταστημάτων κράτησης, χωρητικότητας 4.760 νέων θέσεων και τριών κέντρων απεξάρτησης τοξικομανών 900 θέσεων, με ισόρροπη γεωγραφική κατανομή, σύμφωνα με το δημοσιευμένο από 28-11-2001 ειδικό χωροταξικό σχέδιο. Το πρόγραμμα αυτό έχει χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2006 και προϋπολογισμό 386 εκ. ευρώ. Οι φυλακές θα ανεγερθούν σε οικόπεδα 80 στρεμμάτων, θα είναι διώροφες, με εκτισμένη επιφάνεια 15.000 μ², σε δέκα πτέρυγες των 28 ατόμων και αίθουσες άθλησης, ψυχαγωγίας και κατάρτισης.

Ωστόσο, δεν ανέβηκα στο βήμα για να προβάλω τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες αντιμετώπισης του προβλήματος των σωφρονιστικών καταστημάτων. Θα ήμουν ευτυχέστερος αν ανήγγελλα μέτρα καταπολέμησης της ανεργίας ή άλλα παρεμφερή.

Κυρίες και κύριοι, σκεφθείτε ότι, όπως ακούσαμε σήμερα, από τους 8.400 κρατούμενους, το 45%, δηλ. σχεδόν οι μισοί, είναι αλλοδαποί, ενώ πριν δέκα χρόνια που άρχισε η άναρχη, ασχεδίαστη και ανεξέλεγκτη είσοδος μεταναστών στην Ελλάδα, το ποσοστό των αλλοδαπών κρατουμένων δεν ξεπερνούσε το 2-3%. Συνεπώς, παρατηρείται ένα συγκυριακό φαινόμενο υπερφόρτωσης των φυλακών, που νομοτελειακά θα επανέλθει σταδιακά σε φυσιολογικά επίπεδα. Σκεφθείτε, επίσης, ότι ποσοστό 40% των κρατουμένων είναι παραβάτες της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά. Τέλος, το 27% των κρατούμενων είναι υπόδικοι, εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό τελικά αθώνεται ή εισπράττει ποινές μετατρέψιμες ή αναστελλόμενες.

Συνεπώς, υπογραμμίζω με έμφαση ότι θα προτιμούσα μεγάλο μέρος του κονδυλίου των 386 εκ. ευρώ, που προανέφερα, να διετίθετο σε παραπέρα χρηματοδότηση μέτρων αναχαίτισης της λαθρομετανάστευσης, δράσεων καταπολέμησης της μαστιγας των ναρκωτικών και πολιτικών επιτάχυνσης απονομής της δικαιοσύνης.

Τέλος, επιθυμώ να σημειώσω ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται πώς θα διαμορφώσουμε κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης, κατάρτισης και επανένταξης των κρατουμένων. Θεωρώ μείζον και σημαντικότερο θέμα την απάντηση στο ερώτημα πώς μπορεί να περιορισθεί ο αριθμός των κρατουμένων, πώς διαμορφώνεται ένα πλαίσιο κοινωνικής συνοχής, όπου η παραβατικότητα δεν θα βρίσκει έδαφος άνθησης, αλλά θα αποτελεί περιθωριακό φαινόμενο. Με άλλα λόγια, η πολιτική μεταχείρισης των κρατουμένων δεν μπορεί να είναι αποκομμένη από την αντεγκληματική πολιτική.